

KOHTUNIKE KOOLITUSE PÕHIMÕTTED

Koostatud Euroopa Liidu
õigusprogrammi rahalisel toetusel

PREAMBUL

10. juunil 2016. aastal kohtusid Euroopa Liidu 28 liikmesriigi kohtunike ja prokuröride koolitamise eest vastutavad asutused Euroopa Kohtunike Koolituse Võrgustiku üldkoosolekul ning võtsid seal pidulikult vastu **kohtunike koolituse üheksa aluspõhimõtet**.

Põhimõtted võeti vastu ühehäälselt ühisavalduses ning nendes kinnitatakse, kui tähtis ja eriline on koolitus, mis peaks kohtunikele ja prokuröridele demokraatlikus ühiskonnas kasu tooma. Pädevuse ja asjatundlikkuse garantiina on kohtunike koolitus tõepoolest õigusala töötajate jaoks hädavajalik, sest see võimaldab neil täita oma töökohustusi tõhusalt ja õiguspäraselt.

Selline koolitus arendab kohtuvõimu esindajate oskusi ning aitab täiel määral tagada kohtusüsteemi sõltumatust ja õiguste kaitset, mis ongi selle ülesanne.

Selles deklaratsioonis tuletatakse meelde erikoolituse tähtsust enne kohtunike ja prokuröride ametisse asumist ning kogu nende tööalase karjääri jooksul. Selles rõhutatakse, et kohtunike koolitus ei tohi piirduda õigusharidusega, vaid see peab andma ka kutsealaseid oskusi ja väärtusi. Selles kutsutakse liikmesriike üles võimaldama kohtunikele tõhusat koolitust ja tuletatakse neile meelde, et koolituse läbimine on kohtunike kohustus. Viimaks kordab see kõrgeimate kohtuasutuste toetuse olulisust koolitusprotsessis.

Avalduse võttis vastu ka Euroopa Kohtute Nõukogude Võrgustik (ENCJ), mis ühendab Euroopa Liidu 28 liikmesriigi kohtute nõukogusid.

Need üheksa kohtunike koolituse põhimõtet moodustavad nüüd ühise aluse ja väljavaate, mis ühendab kõiki Euroopa Liidus tegutsevaid kohtunike koolitusasutusi, hõlmates erinevaid õigussüsteeme ning kohtunike ja prokuröride koolitusmeetodeid Euroopas.

Euroopa Kohtunike Koolituse Võrgustik (EJTN) julgustab Euroopa Liidus asuvaid kohtunike koolitusasutusi kasutama neid põhimõtteid alusena ja inspiratsiooniallikana, kuid ka ühise raamistikuna, mis suunab nende tegevust seoses kohtunike koolitusega.

Samuti on nende eesmärk anda juhiseid ning innustust kohtunike ja prokuröride koolitamiseks Euroopa Liidus, kuid need on mõeldud ka ELi-välistele kohtunike koolitusasutustele, kes soovivad neid standardeid kasutusele võtta.

10. juunil 2016. aastal Amsterdavis toimunud EJTNi üldkoosolekul kiideti ühehäälselt heaks järgmised **kohtunike koolituse põhimõtted** ning seejuures kinnitati, et neid tuleks kohaldada ka prokuröride suhtes sellisel määral, kuivõrd nad kuuluvad riiklikusse õigussüsteemi.

Kohtunike koolituse põhimõtted

1. Kohtunike koolitus on mitut valdkonda hõlmav ja praktiline koolitus, mille põhieesmärk on anda edasi õigusharidust täiendavaid kutsealaseid meetodeid ja väärtusi.
2. Kõik kohtunikud ja prokurörid peaksid saama enne ametisse nimetamist või selle käigus väljaõppe.
3. Kõikidel kohtunikel ja prokuröridel peaks olema õigus korrapärasele täiendkoolitusele pärast nende ametisse nimetamist ja kogu nende karjääri jooksul ning sellise koolituse läbimine on nende kohustus. Iga liikmesriik peaks kehtestama süsteemid, mis tagavad selle, et kohtunikud ja prokurörid saavad seda õigust kasutada ja kohustust täita.
4. Koolitus on osa kohtuniku ja prokuröri tavapärasest tööelust. Kõikidel kohtunikel ja prokuröridel peaks olema aega osaleda koolitustel tavapärasel tööajal, välja arvatud juhul, kui see ohustab erakordsel määral õiguse huvide teenimist.
5. Kooskõlas kohtute sõltumatuse põhimõtetega otsustavad kohtunike koolituse eest vastutavad riigisisised asutused ainuõiguslikult kohtunike koolituse kavandamise, sisu ja andmise eest.
6. Koolitajad peaksid eeskätt olema kohtunikud ja prokurörid, kes on varem saanud sellekohase väljaõppe.
7. Kohtunike koolitusel peaksid esikohal olema aktiivsed ja tänapäevased õpetusmeetodid.
8. Liikmesriigid peaksid kohtunike koolituse eest vastutavatele riigisisestele asutustele tagama nende sihtide ja eesmärkide saavutamiseks vajalikud piisavad rahalised vahendid ning muud ressursid.
9. Kõrgeimad kohtuasutused peaksid kohtunike koolitust toetama.

Euroopa Kohtunike Koolituse Võrgustik
123, rue du Commerce
B-1000 Brüssel

Tel +322 280 2242
Faks +322 280 2236
E-post ejtn@ejtn.eu

www.ejtn.eu

